

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **AVM Sofie s.r.o.**, se sídlem Vlkova 532/8, Praha 3, zast. Mgr. Danielelem Bartošem, advokátem se sídlem Bílinská 1147/1, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, zast. JUDr. Janem Olejníčkem, advokátem se sídlem Na Příkopě 853/12, Praha 1, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2019, č. j. 6 A 189/2018 - 42,

t a k t o :

- I. Řízení o kasační stížnosti žalobkyně **se zastavuje**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 4 000 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jejího zástupce, Mgr. Daniela Bartoše, advokáta se sídlem Bílinská 1147/1, Ústí nad Labem, do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla jako nedůvodná dle § 87 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta její žaloba ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného.

[2] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda jsou v dané věci splněny podmínky řízení, mezi které patří i povinnost uhradit soudní poplatek za kasační stížnost. Podle § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), je ve věcech správního soudnictví poplatníkem poplatku za řízení ten, kdo podal kasační stížnost. U poplatku za řízení vzniká poplatková povinnost samotným podáním kasační stížnosti [§ 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích], a tímto okamžikem je poplatek i splatný.

[3] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích v případě, že soudní poplatek nebyl s podáním kasační stížnosti zaplacen, vyzve soud poplatníka k jeho zaplacení v určené lhůtě. Ta, až na výjimečné případy, nesmí být kratší 15 dnů. Po marném uplynutí této

lhůty soud řízení zastaví, o čemž musí být poplatník poučen. Stejně tak jej soud musí poučit, že k poplatku zaplacenému po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.

[4] Stěžovatelka spolu s podáním kasační stížnosti soudní poplatek nezaplatila. Nejvyšší správní soud ji proto usnesením ze dne 16. 12. 2019, č. j. 9 As 343/2019 - 9, vyzval k jeho úhradě, a to ve lhůtě patnácti dnů od doručení usnesení. Současně ji poučil, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, k později uhrazenému poplatku se nepřihlíží a soud řízení zastaví.

[5] Usnesení č. j. 9 As 343/2019 - 9 bylo stěžovatelce (jejímu zástupci) doručeno ve středu 18. 12. 2019, což dokládá doručenko založená na č. 1. 9 spisu NSS. Od následujícího dne (srov. § 40 s. ř. s.) začala běžet stanovená patnáctidenní lhůta k zaplacení soudního poplatku.

[6] Den následující po skončení stanovené patnáctidenní lhůty, tj. v pátek 3. 1. 2020, byl na účet soudu pod příslušným variabilním symbolem připsán soudní poplatek za podání kasační stížnosti v částce 5 000 Kč. Ze záznamu o složení, založeném na č. 1. 14 spisu NSS, je patrné, že stěžovatelka zadala příkaz k úhradě poplatku z bankovního účtu poslední den stanovené lhůty, tj. ve čtvrtek 2. 1. 2020.

[7] Nejvyšší správní soud se zabýval tím, zda byl v projednávané věci uhrazen soudní poplatek v určené lhůtě. Podle setrvalé judikatury je tato lhůta hmotněprávní, tj. z hlediska včasnosti splnění poplatkové povinnosti je rozhodným ten den, kdy je částka soudního poplatku skutečně připsána na účet soudu (srov. rozsudek ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 Afs 7/2012 - 49).

[8] Uvedený rozsudek se sice vztahuje ke znění § 9 zákona o soudních poplatcích, ve znění účinném do 29. 9. 2017, ovšem jeho posouzení, kterou skutečností nastává „zaplacení“ soudního poplatku, lze u placení poplatku bankovním převodem vztáhnout i na současnou právní úpravu (blíže k tomu rozsudek ze dne 28. 3. 2018, č. j. 8 Afs 37/2018 - 51, č. 3734/2018 Sb. NSS, srov. též usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2018, sp. zn. IV. ÚS 4006/18, nebo ze dne 14. 6. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1777/19).

[9] Nadto podle § 13 odst. 2 zákona o soudních poplatcích se při správě placení těchto poplatků postupuje subsidiárně podle daňového řádu, přičemž podle § 166 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, se za den platby, která byla prováděna poskytovatelem platebních služeb, považuje den, kdy byla platba připsána na účet správce daně.

[10] Ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatelka ve čtvrtek 2. 1. 2020, tj. v poslední den soudem dodatečně stanovené propadné lhůty k zaplacení poplatku, zaslala soudu prostřednictvím datové schránky žádost o osvobození od soudních poplatků, v níž bez dalšího uvedla, že *„žádá o osvobození od soudních poplatků, neboť má za to, že jsou splněny podmínky pro částečné či plné osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s.“*.

[11] V souladu s judikaturou NSS platí, že podá-li stěžovatel (žalobce) žádost o osvobození od soudních poplatků v soudem dodatečně stanovené lhůtě pro zaplacení poplatku, nerozhodne soud o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, ale žádost nejprve projedná a rozhodne o ní. V případě, kdy žádosti nevyhoví, je povinen

pokračování

žadatele znovu vyzvat k uhrazení soudního poplatku a stanovit mu k tomu lhůtu (přiměřeně srov. rozsudek ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 31/2008 - 41, odstavec 24; nebo též rozsudek ze dne 17. 10. 2018, č. j. 8 As 198/2018 - 17, odstavce 20 až 25).

[12] V projednávané věci je však situace odlišná. Jelikož stěžovatelka soudní poplatek bezprostředně po podání žádosti zaplatila, neměl soud žádný procesní prostor pro posouzení důvodnosti podané žádosti. Za této procesní situace nelze vůbec stěžovatelce osvobození přiznat, a proto ani podání žádosti o osvobození od soudních poplatků nemohlo mít žádný vliv na běh soudem dodatečně stanovené patnáctidenní lhůty.

[13] Pro úplnost soud zdůrazňuje, že poplatková povinnost vzniká již podáním kasační stížnosti. I přesto, že poplatek nebyl uhrazen s podáním kasační stížnosti, měla stěžovatelka dostatečný prostor k zaplacení poplatku. Celková doba (od podání kasační stížnosti), ve které měla stěžovatelka možnost poplatek uhradit, činila více než 3 týdny, což k úhradě poplatku stačí, ať už by si stěžovatelka vybrala jakýkoliv z možných způsobů úhrady. Jak NSS upozornil v rozsudku ze dne 7. 2. 2018, č. j. 2 As 3/2018 - 32, *„účastníkům řízení nic nebrání soudní poplatek zaplatit ve stanoveném čase, tudíž je nedůvodné a z hlediska důsledků pro řízení i riskantní s platbou otálet a ponechávat ji až na konec soudem vymezené lhůty.“* Tento závěr Nejvyššího správního soudu potvrzuje i Ústavní soud v usnesení ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1334/18, v němž konstatoval, že *„již samotná povinnost soudů vyzvat poplatníka k úhradě splatného soudního poplatku je do jisté míry beneficiem, jelikož poplatková povinnost je jednoznačně určena zákonem a žalobcům v zásadě nic nebrání, aby ji řádně splnili již při podání žaloby. Pokud tak neučiní, a dokonce tak neučiní ani v dodatečně lhůtě poskytnuté soudem, je zastavení řízení logickým a ústavně konformním důsledkem jejich pasivity.“*

[14] Vyčkávání se zaplacením soudního poplatku až na poslední den dodatečně poskytnuté lhůty nemůže být považováno za procesně odpovědné chování. Stěžovatelka by v takových situacích měla být srozuměna s tím, že zvolí-li pro uhrazení soudního poplatku formu bankovního převodu, vystavuje se reálnému riziku, že poplatek bude uhrazen až po stanovené lhůtě. Ostatně i zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku, v § 169 odst. 1 předpokládá, že banka připiše platbu na účet příjemce nejpozději do konce následujícího pracovního dne po okamžiku přijetí platebního příkazu.

[15] Pokud si stěžovatelka byla vědoma, že úhrada bankovním převodem zadaným v poslední den dodatečně poskytnuté lhůty může být opožděná, nic jí nebránilo v tom, aby zvolila procesně bezpečnější formu úhrady soudního poplatku, a měla tak postaveno najisto, že k uhrazení poplatku v dodatečně stanovené lhůtě skutečně dojde (např. uhrazením částky v hotovosti na pokladně soudu či zaplacením uvedené částky na účet NSS prostřednictvím kterékoliv z poboček České národní banky).

[16] NSS uzavírá, že stěžovatelka požadovaný soudní poplatek v projednávané věci přes výzvu soudu včas nezaplatila, a proto soud podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. řízení o kasační stížnosti zastavil.

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3, věty první, ve spojení s § 120 s. ř. s., tak, že žádnému z účastníků se náhrada nákladů řízení nepřiznává, jelikož řízení bylo zastaveno.

[18] Soud dále rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku podle § 10 odst. 3, věty první, ve spojení s § 10 odst. 5 zákona o soudních poplatcích, sníženého o 20 %, tj. o 1 000 Kč. Zbývající část poplatku ve výši 4 000 Kč bude stěžovatelce zaplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jejího zástupce, a to do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení (§ 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. února 2020

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu